Gasum

11.9.2018

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunta
U 30/2018 vp / Asiantuntijalausunto
UaV@eduskunta.fi

Gasumin lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maakaasun sisämarkkinoiden yhteisiä sääntöjä koskevan direktiivin 2009/73/EY muuttamisesta

Gasum kiittää mahdollisuudesta esittää asiantuntijalausunto ja olla valiokunnan kuultavana asiakohdassa mainitussa asiassa. Esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Vaikutustenarviointi

Komissio ei ole esittänyt kaasumarkkinadirektiivin muutosehdotusta koskevaa yksityiskohtaista vaikutustenarviointia, vaikka muutosehdotuksen todetaan olevan esimerkiksi suhteessa YK:n merioikeusyleissopimukseen oikeudellisesti epäselvä ja ongelmallinen. Lisäksi komissio järjesti sidosryhmien julkisen kuulemisen vasta noin kuukausi direktiivin muutosehdotuksen julkaisemisesta, vaikka toteutuessaan muutosehdotuksella on liiketaloudellisia vaikutuksia yrityksille useissa jäsenmaissa.

Kokonaisuudessaan on huolestuttavaa, että komissio toimii direktiivin muuttamisen yhteydessä tavoin, joiden ei voida katsoa täyttävän hyvän hallinnon ja Euroopan Unionin yleisen lainsäädäntöprosessin avoimuuden periaatteita.

Soveltaminen jäsenvaltioiden talousvyöhykkeellä ja suhde YK:n merioikeusyleissopimukseen

Neuvoston oikeuspalvelun sekä Valtioneuvoston näkemyksen mukaan muutosehdotuksen ja YK:n merioikeusyleissopimuksen välinen suhde on oikeudellisesti epäselvä ja ongelmallinen.

Gasum tukee Valtioneuvoston näkemystä, jonka mukaan jatkoneuvotteluissa tulee varmistaa, että direktiiviehdotus on yhdenmukainen YK:n merioikeusyleissopimuksen kanssa.

Eristyneiden markkinoiden poikkeus

Suomi soveltaa vielä vuoden 2019 loppuun saakka maakaasumarkkinadirektiivin eristyneiden markkinoiden poikkeusta verkkoonpääsyn järjestämisessä ja siirtoverkonhaltijan eriyttämisessä (direktiivin 49 artiklan 1 kohta). Vuoden 2018 alussa voimaan astunut uusi maakaasumarkkinalainsäädäntö avaa Suomen maakaasumarkkinat kilpailulle vuoden 2020 alussa ja samalla Suomi panee EU:n maakaasumarkkinalainsäädännön täytäntöön kokonaisuudessaan.

Nyt esitettyyn direktiivin muutosehdotukseen sisältyy uusi 49 artiklan 9 kohta, jonka nojalla ennen direktiivin voimaantuloa käyttöönotetut yhdysputket voisivat tiettyjen edellytysten vallitessa saada poikkeuksen direktiivin keskeisistä velvoitteista. Valtioneuvoston tavoin Gasum pyytää huomioimaan, että ehdotetun uuden kohdan suhde Suomen vuoden 2020 alkuun saakka soveltamaan eristyneiden markkinoiden poikkeukseen on epäselvä.

Gasum tukee vahvasti Valtioneuvoston näkemystä siitä, että nykyisen eristyneiden markkinoiden poikkeuksen tulisi olla ensisijainen ehdotettuun poikkeukseen nähden ja että tämä tulee pyrkiä huomioimaan myös säädöstekstissä.

Gasum Oy
PL 21, (Revontulenpuisto 2 C)
02100 Espoo

Puh. 020 4471
Y-tunnus 0969819-3
www.gasum.com

Mahdolliset vaikutukset EU:n ulkoiseen toimivaltaan

Neuvoston oikeuspalvelu on antanut arvion direktiivin soveltamisalan laajentamisen vaikutuksista EU:n ulkoisen toimivallan luonteeseen ja käyttämiseen kolmasmaayhteyksien osalta. Oikeuspalvelun mukaan ehdotuksen hyväksyminen johtaisi siihen, että unionilla olisi yksinomainen ulkoinen toimivalta tehdä kolmansien maiden kanssa sopimuksia kaasuputkien toiminnasta, kun sopimukset voivat vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta. Lisäksi neuvoston oikeuspalvelu on katsonut, että fputkien toiminnasta olisi tehtävä sopimus unionin ja kolmannen maan välillä, jos putkeen sovellettaisiin ristiriitaista lainsäädäntöä.

Perinteisesti siirtoverkko-operaattorit, Suomen osalta Gasum, ovat sopineet keskenään kolmasmaayhteyksien käytön kaupallisista periaatteista. Ne ovat tällöin luonnollisesti ottaneet huomioon sääntelyn, joka niihin kohdistuu omalla puolellaan valtioiden rajaa.

Valtioneuvoston tavoin Gasum ei pidä tarpeellisena sitä, että kolmasmaayhteyksien käytön kaupallisten periaatteiden tulisi aina perustua siitä tehtyyn kansainväliseen sopimukseen.

Kunnioittavasti,

Johanna Lamminen
toimitusjohtaja
Gasum Oy